

13/2022 Poskytování pohoštění, občerstvení a stravného

Klíčová slova: pohoštění, občerstvení, nápoje, potraviny, reprezentace, krizové situace, 5131, 5139, 5169, 5175, 5194, 6114, 6115, 6116, 6117, 6118

13. 1 Pohoštění, občerstvení, stravné – obecně

(1) Územní celek v rámci své činnosti zajišťuje pohoštění a stravné nejen pro své zaměstnance. Oblast, v rámci které je pohoštění poskytováno, je opravdu široká. Z tohoto důvodu často dochází k chybnému zaúčtování.

(2) Územní celky zajišťují ve většině případů tyto typy občerstvení, pohoštění nebo stravného:

- a) občerstvení při zajištění konání voleb,
- b) pohoštění v rámci reprezentace účetní jednotky,
- c) pohoštění na obcí pořádané kulturní akci,
- d) stravné vlastních zaměstnanců,
- e) v rámci krizových situací.

13. 2 Občerstvení při zajištění konání voleb

(1) Zajištění občerstvení (stravného) členům okrskových volebních komisí se řídí čl. 1 odst. 2, písm. j) směrnice MF č.j. MF – 62 970/2013/12 – 1204 ve znění směrnice č. j. MF – 6629/2018/1203 a směrnice č. j. MF – 2704/2018/1203 (dále jen Směrnice MF).

Cit.:

„(2) Z prostředků poskytnutých jako dotace ze státního rozpočtu České republiky lze hradit jen výdaje v rozsahu nezbytně nutném pro organizačně technické zabezpečení voleb. Těmito výdaji se rozumějí výdaje na

...

j) občerstvení s výjimkou alkoholických nápojů. Občerstvení může poskytnout příslušný obecní úřad přednostně jako nepeněžitě plnění, a to i formou stravenek, členům okrskových volebních komisí, jestliže úkoly stanovené okrskovým volebním komisím budou vyžadovat neustálou přítomnost jejich členů v době od vzniku členství v okrskové volební komisi do ukončení její činnosti, a dalším osobám podílejícím se na zabezpečení úkolů obcí a krajů od zahájení činností spojených s volbami až do ukončení činnosti okrskových volebních komisí. Výdaje na občerstvení se stanoví ve výši dolní hranice stanovené sazby stravného podle zákoníku práce). Občerstvení v limitu základní výše stravného lze poskytnout nejdříve po 4 hodinách nepřetržité přítomnosti, na poskytnutí občerstvení však není právní nárok. Obdobné občerstvení lze poskytnout pozorovatelům mezinárodních institucí, kteří sledují průběh a konání voleb. Tyto výdaje se zahrnují podle platné rozpočtové skladby do položky 5175 – Pohoštění, případně 5169 – Nákup ostatních služeb.“

Možnosti zajištění občerstvení pro členy okrskových volebních komisí

(1) Některé účetní jednotky chápou občerstvení v rámci voleb ve smyslu zajištění stravování členů volební komise z důvodu požadavku na jejich neustálou přítomnost. Další účetní jednotky jako pohoštění ve smyslu reprezentace nebo vytvoření dobrého společenského prostředí.

(2) Účetní jednotky si samy vyhodnotí účel daného nákladu (výdaje) a je možné, že ta stejná „káva“ bude vyhodnocena u dvou účetních jednotek na rozdílných položkách:

- a) vytvoření „dobrého společenského prostředí“ – položka 5175 (doporučujeme vázat na účet 513),
- b) zajištění stravování – položka 5131 (doporučujeme vázat na účet 501).

Varianta a) i b) jsou si rovnocenné a je pouze na vyhodnocení účetní jednotky, jakou rozpočtovou položku přiřadí a jak si tento výdaj obhájí.

Tabulka č. 1: Přehled § a účelových znaků dle jednotlivých typů voleb:

Konané volby	Paragraf	Účelový znak
Parlament ČR	6114	98071
Zastupitelstvo obce	6115	98074
Zastupitelstvo kraje	6115	98135
Evropský parlament	6117	98348
Prezident republiky	6118	98008
Spojené volby do Parlamentu ČR a zastupitelstev v obcích	6115	98187
Spojené volby do Senátu a zastupitelstev krajů	6115	98193

13. 2. 1 Úhrada nákladů na pořízení potravin, ze kterých bude připraveno jídlo (teplé i studené) pro členy volební komise

13. 2. 1. 1. 1 Předpis došlé faktury za nákup potravin, ze kterých bude připraveno jídlo pro členy volební komise

SU	AU	§	položka	ZJ	UZ	MD	D
501	03xx – 09xx					X	
321	00xx						X

13. 2. 1. 1. 2 **Bezhotovostní** úhrada došlé faktury za nákup potravin, ze kterých bude připraveno jídlo pro členy volební komise

SU	AU	§	položka	ZJ	UZ	MD	D
321	00xx					X	
231	0xxx	611x	5131		98xxx		X

13. 2. 1. 2 Nákup potravin **v hotovosti** na přípravu jídla pro členy volební komise

SU	AU	§	položka	ZJ	UZ	MD	D
501	03xx – 09xx					X	
261	03xx – 05xx	611x	5131		98xxx		X

13. 2. 2 Nákup již kompletního baleného jídla (např. bagety, chlebičky, minerální voda)

13. 2. 2. 1. 1 Předpis došlé faktury za nákup baleného jídla

SU	AU	§	položka	ZJ	UZ	MD	D
501 513	03xx – 09xx					X	
321	00xx						X

13. 2. 2. 1. 2 **Bezhotovostní** úhrada došlé faktury za nakoupení baleného jídla

SU	AU	§	položka	ZJ	UZ	MD	D
321	00xx					X	
231	0xxx	611x	5131 5175		98xxx		X

13. 2. 2. 2 Nakoupení kompletního baleného jídla **v hotovosti**

SU	AU	§	položka	ZJ	UZ	MD	D
501 513	03xx – 09xx					X	
261	03xx – 05xx	611x	5131 5175		98xxx		X

13. 2. 3 Dovoz hotového teplého jídla (např. pizza, obědové menu)

13. 2. 3. 1. 1 Předpis došlé faktury za dovoz hotového teplého jídla

SU	AU	§	položka	ZJ	UZ	MD	D
501 513	03xx – 09xx					X	
321	00xx						X

13. 2. 3. 1. 2 **Bezhotovostní** úhrada došlé faktury za dovoz hotového teplého jídla

SU	AU	§	položka	ZJ	UZ	MD	D
321	00xx					X	
231	0xxx	611x	5131 5175		98xxx		X

13. 2. 3. 2 Dovoz hotového teplého jídla – **platba v hotovosti**

SU	AU	§	položka	ZJ	UZ	MD	D
501 513	03xx – 09xx					X	
261	03xx – 05xx	611x	5131 5175		98xxx		X

13. 2. 4 Územní celek zajistí pohoštění přímo v restauraci nebo školní jídelně

13. 2. 4. 1. 1 Předpis došlé faktury za pohoštění v restauraci nebo školní jídelně

SU	AU	§	položka	ZJ	UZ	MD	D
518	03xx – 09xx					X	
321	00xx						X

13. 2. 4. 1. 2 **Bezhotovostní** úhrada došlé faktury za pohoštění v restauraci nebo školní jídelně

SU	AU	§	položka	ZJ	UZ	MD	D
321	00xx					X	
231	0xxx	611x	5169		98xxx		X

13. 2. 4. 2 Nákup pohoštění v restauraci nebo školní jídelně – **platba v hotovosti**

SU	AU	§	položka	ZJ	UZ	MD	D
518	03xx – 09xx					X	
261	03xx – 05xx	611x	5169		98xxx		X

13. 2. 4. 3. 1 Nákup pohoštění v restauraci nebo školní jídelně (stvrzenka o provedené platbě kartou) – **platba platební kartou**

SU	AU	§	položka	ZJ	UZ	MD	D
518	03xx – 09xx					X	
262	01xx – 05xx						X

13. 2. 4. 3. 2 Úhrada nákupu pohoštění v restauraci nebo školní jídelně (výpis z bankovního účtu) – **platba platební kartou**

SU	AU	§	položka	ZJ	UZ	MD	D
262	01xx – 05xx					X	
231	0xxx	611x	5169		98xxx		X

13. 2. 5 Stravné formou „stravenek“

13. 2. 5. 1 Předpis došlé faktury za nákup „stravenek“

SU	AU	§	položka	ZJ	UZ	MD	D
263	0xxx*					X	
518	03xx – 09xx*					X	
321	00xx						X

*Pozn.: Na účet 263 - Ceníny je účtováno pouze o nominální hodnotě stravenek. Na účet 518 - Ostatní služby je účtováno o provizi z nákupu stravenek.

13. 2. 5. 2 **Bezhotovostní** úhrada došlé faktury za nákup „stravenek“

SU	AU	§	položka	ZJ	UZ	MD	D
321	00xx					X	
231	0xxx	611x	5169		98xxx		X

13. 2. 5. 3 Výdej „stravenek“ členům komise

SU	AU	§	položka	ZJ	UZ	MD	D
518	03xx – 09xx					X	
263	0xxx						X

13. 2. 6 Poskytnutí „doplňkového občerstvení“ (minerální voda, káva, čaj) v hotovosti

SU	AU	§	položka	ZJ	UZ	MD	D
501 513	03xx – 09xx					X	
261	03xx – 05xx	611x	5131 5175		98xxx		X

13. 3 Pohoštění v rámci reprezentace územního celku

(1) Věcmi, které se použijí k pohoštění, se rozumí zejména potraviny, suroviny, z nichž se připraví potraviny, jednorázově použitelné jídelní náčiní a podobně. Pohoštěním se rozumí poskytnutí potravin nebo nápojů, případně s odpovídajícími službami, za účelem vytvoření dobrého společenského prostředí nebo reprezentace při pracovním nebo jiném setkání.

(2) Pohoštěním není podávání hlavních jídel (snídaně, oběda nebo večeře) za účelem stravování, je jím však jejich podávání za účelem podle předchozí věty, zejména při setkání se zahraničními delegacemi. Pohoštěním též není nákup potravin nebo restauračních a podobných služeb poskytovaných z právní povinnosti, například nákup ochranných nápojů (patří na položku 5131).

13. 3. 1 Poskytnutí pohoštění v rámci reprezentace územního celku

13. 3. 1. 1 Předpis došlé faktury za nákup pohoštění v rámci reprezentace účetní jednotky

SU	AU	§	položka	ZJ	UZ	MD	D
513	03xx – 09xx					X	
321	00xx						X

13. 3. 1. 1. 2 Bezhotovostní úhrada došlé faktury za nákup pohoštění v rámci reprezentace účetní jednotky

SU	AU	§	položka	ZJ	UZ	MD	D
321	00xx					X	
231	0xxx	xxxx	5175				X

13. 3. 1. 2 Nákup pohoštění v rámci reprezentace účetní jednotky v hotovosti

SU	AU	§	položka	ZJ	UZ	MD	D
513	03xx – 09xx					X	
261	03xx – 05xx	xxxx	5175				X

13. 4. Pohoštění na kulturní akci pořádané územním celkem

(1) Územní celek může dále nakupovat potraviny za účelem darování na různých kulturních akcích (např. vítání občánků, besídka, Mikuláš, maškarní). Většinou se jedná o pořádání kulturních akcí pro děti nebo obyvatele.

(2) Územní celek musí rozlišovat, zda bude potraviny nakupovat za účelem:

- položka 5139 – Nákup materiálu jinde nezařazený – drobné občerstvení, které bude rozdáváno, ale není určeno k přímé konzumaci (bonbóny, lízátko atd.),
- položka 5175 – Pohoštění – občerstvení, které bude podáváno k přímé konzumaci na dané akci (např. chlebičky, balené vody, zákusky),
- položka 5194 – Věcné dary – občerstvení charakteru daru např. dárkový koš, kdy není toto občerstvení určeno k přímé konzumaci.

(3) Od roku 2022 dochází ke změně výkladu rozpočtové položky 5194 – Věcné dary, kdy v metodickém dokumentu MF „Pokyn k postupu podle vyhlášky ministerstva financí č. 412/2021 Sb., o rozpočtové skladbě“ je uvedeno: „(5) Na položku 5194 se nezařazují výdaje na věci, které se mají darovat ze

společenské úsluhy (§ 2055 odst. 2 občanského zákoníku), například květiny, které se dávají návštěvám. Takové výdaje patří na položku 5139."

Pro úplnost uvádíme ustanovení § 2055 odst. 2 občanského zákoníku: „(2) Plnění z pouhé společenské úsluhy není darováním, je-li z chování stran zřejmé, že se nechtějí smluvně vázat.“

13. 4. 1 Poskytnutí pohoštění na kulturní akci pořádané územním celkem

13. 4. 1. 1. 1 Předpis došlé faktury za nákup pohoštění v rámci kulturní akce (např. sladkosti), které bude rozdáváno účastníkům

SU	AU	§	položka	ZJ	UZ	MD	D
501	03xx – 09xx					X	
321	00xx						X

13. 4. 1. 1. 2 **Bezhotovostní** úhrada došlé faktury za nákup pohoštění (např. sladkosti), které bude rozdáváno účastníkům v rámci kulturní akce

SU	AU	§	položka	ZJ	UZ	MD	D
321	00xx					X	
231	0xxx	xxxx	5139				X

13. 4. 2 Nákup pohoštění (např. sladkosti) **v hotovosti**, které bude rozdáváno účastníkům v rámci kulturní akce

SU	AU	§	položka	ZJ	UZ	MD	D
501	03xx – 09xx					X	
261	03xx – 05xx	xxxx	5139				X

13. 4. 3 Nákup drobného pohoštění **v hotovosti** (např. balená voda, chlebičky), které bude sloužit k přímé konzumaci na dané kulturní akci

SU	AU	§	položka	ZJ	UZ	MD	D
513	03xx – 09xx					X	
261	03xx – 05xx	xxxx	5175				X

13. 5 Stravování vlastních zaměstnanců

(1) Územní celky mohou zajišťovat stravování svým zaměstnancům různými způsoby. Např. stravenkami, stravou v jídelně, restauraci, či podobném zařízení nebo nákup stravy v termoboxech.

(2) Daňově uznatelnými výdaji v souladu s ustanoveními § 24 zákona č. 586/1992 Sb., ve znění pozdějších předpisů, jsou příspěvky na stravování zajišťované prostřednictvím jiných subjektů a poskytované jako nepeněžní plnění až do výše 55 % ceny jednoho jídla za jednu směnu podle zákoníku práce, maximálně však do výše 70 % horní hranice stravného, které lze poskytnout zaměstnancům odměňovaným platem při pracovní cestě trvající 5 až 12 hodin, nebo na peněžitý příspěvek na stravování. Příspěvek na stravování lze uplatnit jako výdaj (náklad), pokud přítomnost zaměstnance v práci během této stanovené směny trvá aspoň 3 hodiny. Příspěvek na stravování lze uplatnit jako výdaj (náklad) na další jedno jídlo za zaměstnance, pokud délka jeho směny v úhrnu s povinnou přestávkou v práci, kterou je zaměstnavatel povinen poskytnout zaměstnanci podle zvláštního právního předpisu, bude delší než 11 hodin. Příspěvek nelze uplatnit na stravování za zaměstnance, kterému v průběhu směny vznikl nárok na stravné podle zvláštního právního předpisu. Za stravování ve vlastním stravovacím zařízení se považuje i stravování zabezpečované ve vlastním stravovacím zařízení prostřednictvím jiných subjektů.

(3) Nezáleží na formě, jakou je stravné poskytováno, pro územní celek to bude vždy nákup služeb.

13. 5. 1 Předpis faktury došlé za nákup stravenek pro vlastní zaměstnance

SU	AU	§	položka	ZJ	UZ	MD	D
527 (528)*	03xx – 09xx					X	
321	00xx						X

*Pozn.: Příspěvky na stravování zajišťované prostřednictvím jiných subjektů a poskytované až do výše 55 % ceny jednoho jídla za jednu směnu – účet 527 (více než 55 % ceny jednoho jídla za jednu směnu – účet 528), a to v souladu s ustanoveními § 24 odst. 2 písm. j) bodu 4 zákona č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů, ve znění pozdějších předpisů.

13. 5. 2 **Bezhotovostní** úhrada došlé faktury za nákup stravenek pro vlastní zaměstnance

SU	AU	§	položka	ZJ	UZ	MD	D
321	00xx					X	
231	0xxx	6171	5169				X

13. 6 Nákup potravin a stravování v krizových situacích (válka, živelní katastrofa)

(1) V rámci krizové situace (válka, živelní katastrofa) je možné účetní a rozpočtové zachycení na těchto rozpočtových položkách:

- položka 5139 – Nákup materiálu jinde nezařazený – na věcnou pomoc ve formě nákupu potravin může být nahlíženo i jako na společenskou úsluhu,
- položka 5169 – Nákup ostatních služeb – na tuto položku budou vyčleňovány výdaje na věcnou pomoc za nákup stravy a občerstvení formou platby za službu,
- položka 5194 – Věcné dary – na tuto položku budou vyčleňovány výdaje na věcnou pomoc např. za nákup stravy a občerstvení, nikoliv formou platby za službu.

(2) Níže uvedené případy jsou řešeny v režimu účtování o zásobách způsobem B.

13. 6. 1. 1 Předpis došlé faktury (smlouvy) za nákup potravin za účelem pomoci v krizové situaci – **forma společenské úsluhy**

SU	AU	§	položka	ZJ	UZ	MD	D
501	03xx – 09xx					X	
321	00xx						X

13. 6. 1. 2 Bezhotovostní úhrada došlé faktury (smlouvy) za nákup potravin za účelem pomoci v krizové situaci – **forma společenské úsluhy**

SU	AU	§	položka	ZJ	UZ	MD	D
321	00xx					X	
231	0xxx	xxxx	5139				X

13. 6. 1. 3 Poskytnutí věcné pomoci (potravin) **formou společenské úsluhy** – bezúplatné pozbytí

SU	AU	§	položka	ZJ	UZ	MD	D
543	03xx – 09xx					X	
501	03xx – 09xx						X

13. 6. 2. 1 Předpis došlé faktury (smlouvy) za nákup stravy, občerstvení za účelem pomoci v krizové situaci – **forma poskytnutí služby**

SU	AU	§	položka	ZJ	UZ	MD	D
518	03xx – 09xx					X	
321	00xx						X

13. 6. 2. 2 **Bezhotovostní** úhrada došlé faktury (smlouvy) za nákup stravy, občerstvení za účelem pomoci v krizové situaci – **forma poskytnutí služby**

SU	AU	§	položka	ZJ	UZ	MD	D
321	00xx					X	
231	0xxx	xxxx	5169				X

13. 6. 3. 1 Předpis došlé faktury (smlouvy) za nákup potravin za účelem pomoci v krizové situaci – **forma věcného daru**

SU	AU	§	položka	ZJ	UZ	MD	D
543	03xx – 09xx					X	
321	00xx						X

13. 6. 3. 2 Bezhotovostní úhrada došlé faktury (smlouvy) za nákup potravin za účelem pomoci v krizové situaci – **forma věcného daru**

SU	AU	§	položka	ZJ	UZ	MD	D
321	00xx					X	
231	0xxx	xxxx	5194				X

10. 7 Závěrem

Tento doporučený postup nevyjadřuje jediný možný způsob účtování v souladu s předpisy v oblasti účetnictví platnými a účinnými pro rok 2022 a není právně závazný, neboť k závazným výkladům (stanoviskům) právních předpisů je oprávněn pouze příslušný soud a zároveň tato informace není radou dle § 2950 občanského zákoníku.

Dne: 14. 6. 2022

Vypracovaly: Petra Filášová BBS., Ing. Jitka Ročárková vedoucí oddělení výkaznictví

Vydáno na internetu na adrese: <http://metodikaucetnictvi.kraj-jihocesky.cz>